

Sotsiaalministri käskkirja „Sotsiaalkaitseministri 30. septembri 2024. a käskkirjaga nr 62 kinnitatud toetuse andmise tingimuste „Erihoolekandeesutuste reorganiseerimine“ muutmise“ seletuskiri

I. Sissejuhatus

Käskkirjaga muudetakse toetuse andmise tingimusi (edaspidi TAT), lähtudes projektide elluviimise käigus ilmnenud kitsaskohtadest. Muudatuste eesmärk on tagada selgus ja vastavus kehtivatele nõuetele. Selleks täpsustatakse abikõlblike ja mitteabikõlblike kulude loetelu ja TAT lisa 1 „Nõuded erihoolekandeesutuste teenuseüksustele“ selles, kuidas toimub suhtlus elluviija ja rakendusasutuse vahel, samuti korrigeeriti viiteid määrustele. Projektide väljamaksete kiirendamiseks muudetakse maksete aluseks olevate dokumentide esitamise sagedust ja lisatakse ettemakse tegemise võimalus.

Käskkirja ja seletuskirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi välisvahendite osakonna nõunik Mari Knjazev (tel 5422 0685, mari.knjazev@sm.ee). Käskkirja juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusloome- ja isikuandmete kaitse nõunik Lily Mals (tel 5915 1801, lily.mals@sm.ee). Käskkirja on keeleteimetanud Rahandusministeeriumi ühisosakonna dokumendihaldustalituse keeleteimetaja Virge Tammaru (tel 5919 9274, virge.tammaru@fin.ee).

Märkused

Käskkiri ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga ega isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

Projektid ei ole seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses.

II. TAT muudatuste sisu

Seletuskirjas on kirjeldatud ainult neid TAT muudatusi, mis lisanduvad käesoleva käskkirjaga.

Punktiga 1 eemaldatakse TAT-st läbivalt viide AS-i Hoolekandeteenused projektile, sest projektide elluviimise käigus on selgunud, et nimetatud projekt ei vasta TAT lisas sätestatud nõuetele ega ole seetõttu ilma kohandusteta kasutamiseks sobilik.

Punktiga 2 muudetakse projekti administreerimise alguskuupäeva, sest projekti abikõlblikkuse periood algas 01.04.2024 ja administreerimise algus ei või olla sellest varasem. Tegemist on ilmse ebatäpsuse parandamisega.

Punktiga 3 täpsustatakse, et projektijuhtimisega seotud sõidukulud on abikõlblikud. Muudatus on vajalik, sest projektide käigus loodavad teenuseüksused asuvad Eesti eri paikades ja projektijuhtidel on asjaajamise käigus vaja palju ringi liikuda. Kuigi see punkt sisuliselt juba kehtib, lisatakse asjakohane täpsustus selguse huvides TAT-sse.

Punktiga 4 täpsustatakse, et riigihangete korraldamine on abikõlbmatu kulu. Projektide elluviimise käigus on tekkinud küsimus hangete korraldamise abikõlblikkuse kohta. Kuna kaudseid kulusid TAT-st ei hüvitata, on kõik kaudse kulu elemendid, sealhulgas riigihangete korraldamine, abikõlbmatud. Kuigi see punkt sisuliselt juba kehtib, lisatakse asjakohane täpsustus, et riigihangete korraldamine ja sellega seotud kulu ei ole abikõlblik, selguse huvides ka TAT-sse.

Punktiga 5 lisatakse ettemakse tegemise võimalus, mis aitab elavdada projektide väljamaksete tempot ning leevendab riski, et finantsraskuste tõttu jääb projekt ellu viimata.

Punktiga 6 muudetakse maksedokumentide, sealhulgas ettemakse saamise aluseks olevate dokumentide ja tõendite esitamise korda selliselt, et toetuse saaja on kohustatud esitama maksete tegemiseks vajalikud dokumendid ja tõendid edaspidi üks kord kuus senise kvartaalse esitamise asemel. Muudatuse eesmärk on tagada toetuse operatiivsem kasutamine.

Punktiga 7 laiendatakse maksete menetlemise peatamise reegleid ettemakse tegemise võimalusele.

Punktiga 8 täpsustatakse sõnastust ning sätestatakse, et rakendusasutusel on õigus muuta lisaks projekti kirjeldusele ka TAT-d üldisemalt. Kuigi kogu TAT sisaldab projektide elluviimiseks vajalikku regulatsiooni, võib sõnastus, mis käsitleb vaid projekti muutmise võimalust, jätta ebaselge mulje rakendusasutuse õigustest seoses kohustusega tagada üleüldiselt projektide edukas elluviimine.

Punktiga 9 asendatakse lisa 1 „Nõuded erihooletandeametite teenuseüksustele“ uues sõnastuses. Muudatusega nõudeid ei lisata, vaid muudetakse loogilisemaks kohad, mis eeldavad rakendusasutusega suhtlust, samuti täpsustatakse, kuidas suhtlus elluviija ja rakendusasutuse vahel toimub ning korrigeeritakse viiteid määrustele. Sellega seoses on muutunud ka lisa punktide numeratsioon.

III. Vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

TAT on vastavuses Euroopa Liidu õigusega.

TAT koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätteid Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;

2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1058, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi.

IV. TAT muudatuste mõjud

Muudatuste mõju on minimaalne. Elluviijate jaoks on mõju positiivne, sest täpsustatakse abikõlblike ja abikõlbmatute kulude loetelu ning suhtluskorraldust rakendusasutuse ja elluviija vahel. Mõningane mõju on ka puudega inimestele, sest TAT-st ligipääsetavuse nõuetele mittevastavale valmisprojektile viite eemaldamisega vähendati riski, et loodavad teenuseüksused ei vasta nende vajadustele. Maksete üks kord kuus esitamise nõue ja ettemakse võimaluse lisamine omab positiivset mõju struktuurifondide toetuse kasutamise kiirusele.

V. TAT muudatuste jõustumine

Käskkirj jõustub üldises korras, s.o allakirjutamise päeval.

VI. TAT muudatuste kooskõlastamine

Käskkirja eelnõu esitati kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi kaudu Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Regionaal- ja

Põllumajandusministeeriumile ning Kliimaministeeriumile, e-posti teel Riigi Tugiteenuste Keskusele, Euroopa Komisjonile ja ühtekuuluvuspoliitika 2021–2027 rakenduskava seirekomisjonile ning teadmiseks elluvijatele. Riigi Tugiteenuste Keskus kooskõlastas eelnõu märkusega, mis võeti arvesse. Lisaks esitas ettepaneku AS Hoolekandeteenused, mida ei võetud arvesse.